

NÄIDIS

Teema: **Bioloogiline ja sotsiaalne sugu**

Märksõnad: Sugu, soolisus, naised ja mehed, soorollid

Õpitulemused: Õpilased mõistavad, et mõiste sugu on sotsiaal-demograafiline kategooria ja tähistab enam kui bioloogilis-anatoomilisi erinevusi neid sotsiaalseid erinevusi, mida ühiskond oluliseks peab naiste ja meeste, tüdrukute ja poiste puhul.

Variant 1:

Lugege esmalt õpilastele ette järgmised tegevused ja paluge neil tuvastada ja põhjendada, kas tegemist on bioloogilistest teguritest tulenevate või sotsiaalselt määratud rollidega?

Laste sünnitamine
Laste kasvatamine
Pükste kandmine
Söögitegemine
Auto parandamine
Kodu remontimine

Seejärel selgitage õpilastele bioloogilise ja sotsiaalse soo erinevust:

Bioloogiline sugu - inimeste eristamine nais- ja meessoost isikuteks bioloogiliste sootunnuste põhjal. Bioloogilised erinevused on kindlad ja püsivad ning ei muutu aja jooksul ja erinevates kultuurides.

Sotsiaalne sugu - bioloogilise soo põhjal naistele ja meestele omistatavad omadused, mis on sotsiaalselt konstrueeritud ehk naiseks ja meheks olemise ühiskonnapoolsed ootused ja rollid. Sotsiaalsed erinevused on ühiskonnas kujunenud aja jooksul ning muutuvad aja jooksul ja erinevates kultuurides.

Pöörduge tagasi alguses ettelõetud nimekirja juurde.

Arutlege koos:

Millised neist rollidest või tegevustest on viimase 50 aasta jooksul muutunud? Kuidas need võivad erineda teises kultuurides?

Paluge õpilastele veel taolisi näiteid tuua.

NÄIDIS

Kuidas suhtutakse inimestesse, kes ei vasta ühiskonnas levinud soorollidele?

Variant 2

Jagage tahvel pooleks, ühele poolele kirjutage N , teisele M.

Paluge õpilastel nimetada omadusi, oskusi, mis seostuvad naistega, kirjutage need tahvlile. Seejärel paluge nimetada omadusi, oskusi, mis seostuvad meestega, kirjutage need tahvlile.

Seejärel arutlege, kas võib mõni naine vastata ka meestele omaseks peetavale ja vastupidi. Järeldusena peaksid õpilased mõistma, et kõik naised ja mehed on erinevad. Tahvlile kirjutamisel kirjeldabki peamiselt sotsiaalset sugu e. omadusi, mida soostereotüüpselt eeldatakse naistelt ja meestelt.

Ainsad bioloogiaga seotud sõnad on seotud emaks ja isaks olemisega.

Harjutus võimaldab arutleda ka mõistete *naine-mees*, *poiss-tüdruk* ning *võrdsuse* ja *erinevuse* tähenduse üle:

Mõisted

Poiss ja tüdruk, naine ja mees = naissoost isik ja meessoost isik

Mõistetepaarid:

- võrdsus ja ebavõrdsus
- erinevus ja sarnasus
-

Kõik inimesed on erinevad aga võrdselt inimesed (inimõiguste kontekst ja põhimõte)